GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
Mali oglasnik 10 riječi D. 8,50 svaka daljnja 50 p.
Priopćeno po reči u D 10 — Platiво i tuživo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Šin, Šibenik, Ul Episkopa Milaša
Izdavač i odgov. urednik Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 —

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
Pretplata mjesečno Din 14.- Inostranstvo Din 28
Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA IV — ŠIBENIK — 15 AUGUSTA 1936 — SPLIT — BROJ 407

Kamo bi nas odvela federacija?

Na jednoj historijskoj zgradi na trgu „Vaclavske namesti" u Pragu uklesane su ove znamenite pokojničke riječi: „Imasmo te, ne poznasmo te — Izgubismo te, poznasmo te!"

Ima već nekoliko mjeseci, da neki „političari" propovijedaju, da bi trebalo ovu našu unitarističku državu pretvoriti u federativnu. Ni po žalosti, dok to govore neki „polit kanti", — a ima ih kao gljiva poslje kiše, — dakle neznalice nesavjesni i špekulanti, koji tim novotarijama hoće da se prave mudraci, a u stvari hoće da k sebi privuku neprosvijetljene mase, kod kojih novotarije upaljuju, i da sebi na taj način napune džepove, ali je žalosno, da neki ljudi, koji su do jučer bili najžešći unitaristе, orjunaši, četnici i veliki četnici orjune, koji su čak po ulicama batinali separatiste i federaliste, danas iz svega grla viču, da treba državu federalistički urediti. Ta premjena, kod njih nastala preko noći i bez ikakva razloga daje o njima vrlo rđavu svjedodžbu. Ili su bili glupi kad su do jučer propovijedali unitarizam, a pobijali separatizam i cijepanje, ili su glupi danas kad sasma obratno rade. Ako nisu glupi, onda su i oni špekulanti koji u rastrovanju masa hoće da sebi stvore vrelo prihoda. Svi se oni nadaju ministarskim stolicama, velikim položajima, uhlebljenju brojnoj klijenteli, a sve na grbači našeg dobrog, ali neprosvijetljenog naroda, kojeg su rastrovali, i koji ih još ne razumije. Ali za sve njih neće biti toliko ministarskih stolica, toliko velikih položaja itd. Nitko nije nikad bolje nešto pogodio što onaj hladnokrvni englez, koji je kazao: „U Jugoslaviji biće mir, kad svi njeni građani budu ministri!" Tako sudi o nama strani kulturni svijet! Da, tako je, i to nam potvrđuju izvjesne svakdanje rukopipateljne činjenice, koje mi sa najvećim interesom pratimo, da ih u zgodan čas pred narod iznesemo. To nam potvrđuju i njihovi česti međusobni sukobi, koji našem oku ne izbjegavaju, i kojima se mi smijemo kao kad čitamo onu grčku priču o „batrohomiomahiji" t. j. o bitki između žaba i miševa. Smijemo se, ali i žalimo, kad gledamo, tko hoće da vodi ovaj naš narod, i kad gledamo, da su takvi elementi zajašili na njegovu grbaču. „Politikant" može da bude svak, ali ne i političar. Tko hoće da bude i ima pretenziju da bude političar, taj mora da bude svestrano naobražen, da pozna dobro historiju svoga naroda i drugih naroda, da pozna dušu svoga naroda, da pozna savremenu međunarodnu situaciju i opasnosti, koje prijete ma bilo s koje strane njegovom narodu. Taj mora da se odreče ličnih ambicija i ličnih imovinskih koristi, i da iskreno voli svoj narod, i da na grbači naroda nije stekao ni palača ni villa. Primjer su nam dali g. Mussolini, g. Hitler i kod nas hrvata Stjepan Radić, koji je propovijedao narodno i s tim državno jedinstvo. Samo takav političar može da radi za dobro svoga naroda. Tko nije „potkovan" onakvim znanjem, koje smo spomenuli, i prožet iskrenom ljubavlju prema narodu taj mora da zna, da ga se ne može i neće smatrati političarom, već običnim politikantom i spekulantom i neznalicom. Ta mu je osuda sigurna, neminovna. A ta je osuda već pala na one samozvane političare koji hoće i propovijedaju cijepanje države i njeno federalističko uređenje. Ti „mudraci" kažu, da se kod nas u administraciji vrši nepravda, da se je u administraciji ugnijezdilo zlo, i da zato treba uvesti federaciju. Dozvolimo za čas, da je istina, ali onda pitamo federaliste, je li srpski seljak uveo nepravdu i zlo u administraciju ili ona izvjesna klika, koje više u administraciji nema? Nije li ona nepravda i ono zlo, koje su podržavali prošlašnji režimi, a u kojemu su bili i srbi i hrvati, tištlo jednako i srbe kao i hrvate i slovence? A tko nije zato, da se korupcija i svako zlo zlo iskorijeni, a zavede red, mir, pravda i poštenje? A da se do toga dođe, zar treba srušiti državu, krvavo stečenu i svršiti u ropstvo? Nije li to najveće ludilo?

Pitamo na dalje one koji su bili izabrani na lanjskim izborima, zašto su kandidovali i zašto su agitirali, da ih narod izabere, kad ne idu u parlamenat, kad ne idu u vladu, iako su im vrata širom otvorena? Da je naš dobri narod prosvijetljen, kako bi okrstio taj postupak, suvišno je, da to kažemo. Historija ni jedne druge zemlje takvu apstinenciju nije zabilježila. Politika treba da bude realna i pozitivna, a ne negativna. Treba raditi u parlamentu, gdje je mjesto da se za dobro naroda radi i vodi u tom cilju legalna borba. Treba ući u vladu, pak pametno narodom i njegovom sudbinom upravljati. Vikati na ulicama i zborovima, masu, penzijući se, upotrebljavati kao rulju za demonstracije, to je negativna i za narod vrlo štetna i nesretna prilika. Nije dosta upirati prstom u zlo, već zlo treba liječiti. Nije dovoljno, da liječnik učini na bolesniku tačnu diagnozu, već treba da bolesniku dade i podesan lijek, i tek onda može bolesnik da očekuje ozdravljenje, inače on može vrlo lako da nastrada. A parlamenat, odnosno vlada mogu jedini, da zlo na narodu izliječe, da mu zdravlje i blagostanje dadu. Ne budimo i tu, kao i u mnogim drugim stvarima, zemlja iznimaka. Vidimo i u drugim državama, kakve se borbe vode u parlamentu, ali ipak nigđe, u ni jednoj državi na svijetu, apstinencije iz parlamenta nema. Padaju vlade, ali u parlamenat svi poslanici dolaze i svi su uvjereni da rade za dobro naroda, i prije ili poslije do toga će dobra doći. Federalisti, ili barem većina njih, kažu, da treba urediti federaciju i zbog toga, što su Hrvati, Srbi i Slovenci tri zasebna naroda i svaki od njih ima svoju političku i nacionalnu individualnost, dakle da nisu jedan narod i tri plemena. Svaki, pa i samo prosječno kulturan Hrvat, Srbin i Slovenac mora da tu i odviše smiješnju tvrdnju označi lažnom. Nasuprot tome podvlačimo, da najveći sinovi i najsvjetliji umovi našega naroda već puno jedno stoljeće tvrde i dokazuju, da su Hrvati, Srbi i Slovenci samo jedan narod. Spominjemo onu plejadu hrvatskih preporoditelja sa Ljudevitom Gajem na čelu, pak Štrosmajera, Račića, Pavlinovića, Klaića, Dr. Antu Starčevića, Stjepana i Dr. Antu Radića i najvećeg naučenjaka i izumitelja danas na svijetu, dika i ponos našeg naroda, Nikolu Teslu, pak Dr. Antu Trumbića i njegov proglas „London aprila 1936" koji je on potpisao kao „Pretsjednik Jugoslavenskog Odbora". Svi su ti velikani složni u tome, da smo mi Hrvati, Srbi i Slovenci samo jedan narod. A to su nas najviše učili za čitav jedan vijek baš oni iz Zagreba. A danas baš najviše taj isti Zagreb tvrdi protivno i tako, vrijeđajući svoje velikane, demantuje njih i sam sebe! Veliki njemački filozof i državnik W. von Humboldt (rođen godine 1767, a umro godine 1835) napisao je: „Die wahre Heimat ist eigentlich die Sprache" (prava je domovina uistinu jezik). Po materinskom se jeziku, na koji je Humboldt mislio, opredjeljuje narodnost jednog čovjeka, a ne po vjeri, koju ispovijedā, i po kraju, u kome boravi. Neka naše novine, koje najviše ističu, ali bez ikakva valjanog argumenta, da smo mi tri naroda, žale — ali samo na papiru — za „*našom braćom*" onih 600 hiljada hrvata i slovenaca u Istri. Kad su na 11 jula o. g. njemački ministar za propagandu Dr. Göebbels i austrijski premier Dr Schuschnigg objavili sporazum sklopljen između Njemačke i Austrije, naglasili su, da su to dvije države, ali jedna nacija. Svi mi znamo, da su stoljećima Njemačka i Austrija bile dvije pot puno samostalne države sa zasebnom političkom individualnošću, ali, jer stanovništvo u jednoj i u drugoj državi govori njemačkim jezikom, ti su svi stanovnici samo jedan narod. I Dalmacija i Hrvatska bile su dvije države i zasebno administrirane, jedna je stenjala pod jarmom austrijskim, a druga pod jarmom mađarskim, na dalmatinskim željezničkim stanicama bio je natpis „c. k. stanica" a na hrvatskim „Kigrali Magyer Allanvasuta", nisu ni željeznicom bile privezane, ali se zato ne može kazati, da su u njima živjela dva zasebna naroda. Naš kulturni svijet zna, da su pored ostalih velikana, Štrosmajer i ban Jelačić bili u vezama sa srbijanskim i crnogorskim najuvaženijim ličnostima i da su jedan drugoga nazivali braćom.

Između Srba i Hrvata postojale su dakle i duhovne veze kojima je cilj bio ujedinjenje našega naroda. Ne pripadaju li našem narodu i hrvati u austrijskom Burgenlandu i Lužički Srbi u Njemačkoj, kao i ono 600 hiljada Hrvata i Slovenaca u Istri pod Italijom i ono nekoliko sela na poluotoku Apeninu, gdje žive naši ljudi? Dovoljno je ovo, što smo iznijeli, da opravda našu tvrdnju, da dokle god jedan dalmatinski seljak bude razumio hrvatskog, srbijanskog, vojvođanskog, bosanskog i slovenačkog seljaka, kad mu oni govore svojim materinskim jezikom, bilo to ikavština i štokavština, bila to jekavština, ekavština, štakavština, čajkavština, kajkavština, svi će ti seljaci biti samo jedan narod. Kome su poznate gore izložene činjenice, a moraju da budu poznate svakom prosječno naobraženom čovjeku, pa ipak kaže, da Hrvati, Srbi i Slovenci nisu tri plemena i jedan narod, već da su tri zasebna naroda, taj laže, a laže da obmani i zavara naš neuki narod u razornom cilju.

Federacija je dijeljenje države na male državice, a svako je dijeljenje slabljenje. Isto onako kao u porodicama. Dok braća žive u zajednici, složno rade i slušaju domaćina, kuća napreduje, i treba da se prije dobro promisli što hoće da na složnu braću udari. Kad se braća podijele i njihova zajednička imovina rasparča, dovoljno je da bude sama malo jači od pojedinog bratā onaj, tko ga hoće da napadne pak da ga umete. Do toga će uništenja sigurno doći naročito onda ako su se braća iz mržnje rastala. Ako se jedna, osobito malena, država, pocijepa na još manje državice, i ako je razlog toj diobi bio samo inat i mržnja, onda je neminovna posljedica tej diobe propast onog dijela, one državice, na koju vanjski neprijatelj vreba i aspirira. I kad dođe odsudan čas, kad neprijatelj navali, pitanje je, hoće li brat, koji je najviše doprinio za izgradnju zajedničke kuće, htjeti da priskoči u pomoć bratu, kome kuća gori, a koji se je samo iz inata i iz mržnje od njega odijelio. Mi svi vidimo skoro svaki dan, kako podijeljena braća propadaju, pak iz toga moramo povući pouku, da bi se ista stvar desila, kad bi se naša država podijelila na male državice. Otvorimo zato dobro oči i vidjećemo što se nama sprema. Naši neprijatelji ne pritajavaju svoje težnje, i svaki njihov glas i mig mora da bude za nas najozbiljnija opomena. Ali na samoj toj opomeni ne smije da kod nas ostane, već se moramo spremiti i biti uvijek gotovi da neprijateljsku najezdu suzbijemo. Ali, ako se podijelimo, sam se jedan brat neće moći odupriječi. Sve male države, mali narodi i plemena osjetili su ne jedamput pogibelj svoje slabosti. I svi veliki ljudi, iz tih malih

Bilans dosadašnjeg boljševičkog terora u Španiji

Pariz 15. Izgleda da francuske novine donose sa nekim naročitim zadovoljstvom bilans dosadašnjeg boljševičkog terora u Španjolskoj iz čega proizlazi da je do sada tamo razoreno preko 400 crkava, ubijeno 1320 svećenika, redovnika i milosrdnih sestara. Broj pak poginulih lica u sadašnjem gradjanskom ratu prelazi broj od 60.000 hiljada. U samoj Saragossi su u posljednjih pet dana komunisti pobili preko 3000 nevinih gradjana.

Poslanice španjolskih biskupa

Pariz 15. Jutrošnji francuski listovi uz vidljivu ironiju javljaju da su biskupi od Pamplone i Viktorije objelodanili poslanicu u kojoj zabranjuju svim katolicima da se bore pod komunističkom zastavom pa makar to bilo u ime nekog kompromisa, jer sa zločinačkom ideologijom koju širi današnja Rusija uz pomoć Francuske svi pravi kršćani ne mogu imati ništa zajedničke.

Zašto?

U znaku razjedinjavanja

Dr Žiga Scholl i dr Josip Reberski održali su prošle nedjelje „zanosne govore" pred birališnim organizacijama, prvi u Novoj Vesi, a drugi na Trešnjevki (na periferiji Zagreba) o značenju „narodne zastave".

Prvi je rekao:

„Ta zastava, draga braćo i prijatelji neka vam uvijek bude sveti simbol želja i nada hrvatskoga naroda, neka vam bude vodič i okrepa u vašem djelovanju, neka vam bude putokaz, koji vas nikada ne će odvesti krivim putem. Zastava jednog naroda, koji ima svoju tisućljetnu kulturu, ima posebni značaj u njegovoj borbi za čovječja i narodna prava. Sloga vas braćo sve pozivam, da je čuvate i štitite i da po njoj nikada ne zaboravite na narod kojemu pripadate."

Drugi je istakao, „da su pod ovom zastavom mnogi naši junaci izvojštili slavne pobjede u prošlosti, da su se pod njom borili Stjepan i Ante Radić, a da se pod njom borimo i mi danas za prava našega naroda. Istaknuo je veliku moć hrvatske zastave, koja je uvijek znala i mogla zadojiti ljubavlju za hrvatski dom one, koji su za njom stupali, i koja im je u ono teško doba, kada se je rijetko vičala, ostajala u srcu i hrabrila ih u njihovoj borbi".

Evo ovako danas govore prvaci hrvatskog pokreta pred širokim slojevima naroda o plemenskim zastavama s cilju — razjedinjavanja!

Hrvatski vođe ovako govore narodu, kao da se još nalazimo pod mađarsko-austrijskim ropstvom, kad je hrvatska zastava bila simbol stremljenja za slobodom hrvatskoga plemena i za ujedinjenje s ostalom jugoslovenskom braćom!

Mi se pitamo i ne možemo da shvatimo, kako onaj golemi broj hrvatske inteligencije, a naročito naše primorske inteligencije, koja je danas u redovima hrv. pokreta, ne može da prozre kuda to vodi i ne može da uvidi da ovakav put ne vodi slozi i ljubavi bratskoj, da ne vodi nacionalnom blagostanju, političkoj sređenosti i konsolidovanju otadžbine?

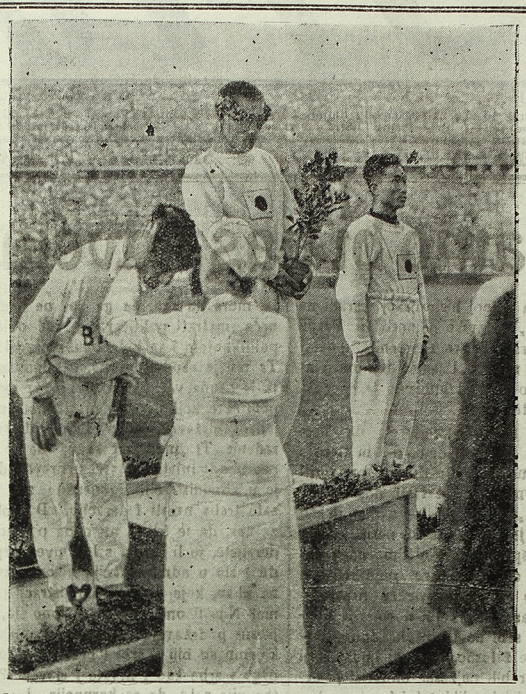
Mi ne možeme da razumijemo, kako ona naša hrvatska inteligencija, koja ipak ne pripada negativnim i anacionalnim elementima, ne može da se uvjeri, da je hrvatska zastava prestala da bude simbolom nacionalnog pregnuća, — kao što su prestale i one slavne srpske pukovske zastave, koje je Veliki Kralj sahranio na Oplencu — onog časa kad je bila stvorena Jugoslavija i kako ne može da shvati da ta strpljiva zastava danas samo služi kao pogodno sredstvo neprijateljima jedinstva narodnog i jugoslovenstva, da bi njenim sredstvom, u cilju razjedinjavanja, — kao što je radila Austrija kad je slala hrvatske regimente okićene hrv. trobojkamo u bratoubilački rat — usadila u hrv. masama što veću mržnju protiv braće i što veću odvratnost protiv jugoslovenske misli!

Za 30 Dinara dobivate kod uprave Tribune Šibenik 10 kg. dobrog novinskog papira za omotavanje.

Molbe za pripust na popravne ispite, dobivaju se kod Tisk. E. Vitaliani i Sin.

U Španiji je oboreno 6 francuskih ratnih aviona

Lisabon 15. Javljaju da su jučer španjolske nacionalne pretstraže kod Madrida oborile 6 francuskih ratnih aviona kojima su upravljali franc. oficiri, a koji su bili poslani u pomoć španjolskim komunističkim četama.

U sredini Japanac Son, koji je postigao novi olimpijski rekord u maratonskoj trci i time ponovno dobio jednu zlatnu medalju za svoj Nipon. Njemu na desno englez Harper, dobitnik srebrne medalje, prima lover vijenac. Treći je takodjer Japanac Nan.

sredina tražili su način da grupisanjem svojih snaga i udruživanjem srodnih elemenata stvore jake i moćne jedinice, koje će moći, da se vlastitom snagom od neprijatelja zaštite. Nedavna nas historija uči, da se mali narodi baš u najodsudnijem času ne mogu nadati pomoći, i ako im je više puta bila obećana, od velikih naroda. Za male narode vrijedi ona mudra narodna poslovica: „Uzdaj se u se i u svoje kljuse!" Ne zaboravimo nikad tu filozofiju našega naroda. A ne zaboravimo ni to, da je danas moda „stavljanje pred gotovu činjenicu". Jedan je „prvak" na konferenciji izvjesne partije održanoj 27 oktobra 1935 u Zagrebu, govoreći o federativnom uređenju, stavio kao uzor sjeverne Sjedinjene Američke Države, pak da bi dobro bilo i kod nas kao u Americi. Nikad veće zablude od te! Taj grb „prvak" trebalo bi da zna, kao što mi znamo, kako su nastale sjedinjene države u sjevernoj Americi što je dalo povoda i koji je cilj bio tom sjedinjenju, koliko je danas ta „unija" jaka, i kakve su prilike u njoj. Već po samom nazivu „Sjedinjene Države" („unija") razumije se, da one nisu bile prije sjedinjene, da su bile svaka za sebe, i da su se poslije udružile.

Kod nas bi baš obratno bilo, jer je danas naša država unitaristička, a kad bi se ona pocijepala na male državice, onda bi se te male državice, ako bi ostale u nekoj zajednici, logično morale nazivati „razjedinjene države".

Kome je poznata historija sjevernih Ujedinjenih Američkih Država, taj zna, da su razni krajevi u sjevernoj Americi bili otkriveni od Evropejaca raznih država, i kako bi koji Evropejac koji kraj otkrio, tako bi taj kraj pao pod gospodstvo one države, kojoj je dotični otkrivač pripadao. Na taj su se način formirale razne male države u sjevernoj Americi pod jarmom raznih evropejskih država. Te su male države bile dozlaboga iskorišćavane od Evropejaca i zbog toga su odlučile i dogovorile se, da će se sjediniti, pak su udruženim silama zbacile sa sebe tuđinski evropejski jaram. Eto, od tuda naziv „Sjeverne Sjedinjene Američke Države". Koji je kontrast izmedju njih i nas! One su se udružile da se oslobode tuđinskog jarma, a mi bismo se razjedinili, da padnemo pod tuđi jaram! Kako može nekome, da i samo na um padne, da uporedi velike Sjedinjene Američke Države sa relativno malom državom kao što je naša?

Prije svega za ni jednim krajem velike „unije" nikome ne rastu zazubice, nitko se ne usuđuje ni pomisliti, da bi koji od onih krajeva mogao oteti. Naša država ima nekih 14 milijona stanovnika sa 248 hiljada četvornih kilometara, postoji tek od 18 godina, još se gradi. A „sjeverne Sjedinjene Američke Države" to je stara, najbogatija, najmoćnija, najkulturnija država na svijetu, koja je odlučila sa sudbinom svjetskog rata, kojoj su sve evropejske države dužne ukupno 500 bilijuna dinara! Ona broji 127 milijona i 800 hiljada stanovnika, ima 10 milijona četvornih kilometara, njena ratna flota ima 1 milijon i 300 hiljada tona, sa hiljadama avijona, sa svim onim drugim neizmjernim blagom i bogatstvom. To je zemlja oblakodera, automobila i podzemnih, uličnih i zračnih tramvaja i željeznica! Američani su se udružili kao prijatelji i kao prijatelji su do danas ostali. Kod njih nema ni vjerskih ni plemenskih trvenja. Oni su ljudi od posla, za njih je vrijeme zlato. Uostalom je federacija u Americi samo na papiru, iza kako je današnji pobjednik Roosevelt preuzeo svu vlast u svoje ruke. Drugi pak naši federaliste „mudraci" ističu, da je i Švajcarska federativno uređena država. Istina, Švajcarska je mala država, ali ni ona nije nastala uslijed kakve pocijepanosti, i na ni jedan njen kraj nitko izvana nema aspiracija. Ona je zemlja bogata, a njeno je stanovništvo na stepenu najkulturnijih naroda, i zbog toga svega Društvo Naroda, sastavljeno od skoro 60 država, ima ondje svoje sjedište, u gradu Ženevi. S druge pak strane državno uredjenje u Švajcarskoj slično je širokim samoupravama u ranijoj Kraljevini Srbiji, koje su odlično odgovarale. Treći federaliste ukazuju na Irsku. Po svom geografskom položaju i jer je Irska u sklopu britanske imperije, koja broji 500 miljuna stanovnika, a da ne govorimo o njenom bogatstvu i o njenoj političkoj i vojnoj snazi, Irska može da spava najmirniji san, jer nikome ne može ni da padne na um, da prema njoj ispruži osvajačke šape.

Otpadaju dakle sve mudrolije, kojima bi naši federaliste htjeli dokazati potrebu i korist federativnog uređenja. A da im potpuno izbijemo iz ruka opasno oružje kojim barataju, kazaćemo im još nešto, što oni ne znaju, ili, ako znaju, namjerno prešućuju. U Italiji je bilo više država, koje su vrlo kukavno životarile, bile su stalno izložene udarcima izvana i međusobno se klale. Na veliku sreću italijanskog naroda rodio se je 10 augusta 1840 u Turinu jedan od najvećih državnika onog vremena grof Kamilo Cavour. On je, ušutkavši klerikalizam, izbrisao granice malih državica i ujedinio italijanski narod u jednu veliku državu. I italijanski narod u znak velike zahvalnosti podigao je svome velikome sinu i ujedinitelju veličanstvene spomenike u svim gradovima. I Njemačka je bila federativno uređena. Kad je došao na upravu te zemlje veliki državnik i reformator gosp. Adolf Hitler, ukinuo je federalizam, suzbio klerikalizam i proglasio integralni nacionalni unitarizam, a njemački narod, velik u svemu, sa najvećim je oduševljenjem prihvatio tu veliku reformu. Tako su urädili veliki državnici, a veliki i kulturni narodi sa najvećom zahvalnošću primili su ta velika djela svojih velikana točno uvidjajući, da je unitaristično uređenje države prvi i najglavniji preduslov za snagu, blagostanje i napredak jednog naroda. I svi mi danas vidimo, ako nismo slijepi, ogromne uspjehe unitaristički uređenih država Njemačke i Italije. A mi ovakvi, kakvi jesmo, hoćemo da se cijepamo!

Čovjek, koji zna sve ovo, što smo naveli, pak vidi i čuje što rade i govore neki tobožnji „prvaci" i izvjesna takozvana narodna inteligencija, naprosto ne može da vjeruje svojim očima i ušima, pamet mu stane, i mora da sam sebe uvjerava da je zalutao u kakvu ludnicu, ako neće da pomisli na ono što je najgore, a osobito ako zna za sve opasnosti, kojima su izloženi naši zapadni i sjeveroistočni krajevi. Ta gospoda ili uopće nemaju nikakav osjećaj odgovornosti, ili, ako im se i javi pojavi, onda ga ugušе bojeći se, da ih n bi u očaj natjerao i da ne bi svršili onako, kako je još netko svršio. Ako nisu još tako daleko išli, onda su još u stanju da uvide posljedice svoga za narod najštetnijeg rada, onda moraju da pomisle ne samo na današnja, već i na buduća pokolenja i na teške kletve tih pokolenja iz ropstva na njih i na njihove kosti u grobu, gdje nikad mira neće moći naći.

Razstrijezajmo se, osvijestimo se, opametimo se, braćo! Svi neredi dobro dolaze našim vjekovnim nepriiateljima, kao da su ih baš oni naručili. Otvorimo oči, dvanaesti je, posljednji čas za to! Složimo se, upregnimo svi sve sile, dajmo se svak na svoj posao, i radimo zajedno za dobro naroda i otadžbine. Odrecimo se ličnih ambicija i ličnih koristi. Ne trošimo ludo svoje snage i energije u međusobnim svađama i trvenjima, već te snage i energije štedimo i prikupljajmo, kako bismo se mogli oduprijeti i vanjskim neprijateljima i unutrašnjem neprijatelju, koji je izvana primio i kod nas posijao razornu klicu, koja se, na žalost, brzo, kao svako zlo, razvija i može lako da i kod nas, kao drugdje, da izazove sve one nesreće, o kojima svaki dan po novinama čitamo. Ugledajmo se u velike i kulturne narode. Oni su se, kad su bili razdvojeni, ujedinili, da budu veliki i jaki, pak, kad nam je Providnost dala tu sreću, da imamo svoju narodnu državu, svoju zajedničku kuću, na gomilama kostura i rijekama krvi izgrađenu, ne cijepajmo se, ne slabimo sami sebe, već međusobnom ljubavlju, slogom i radom učvršćujmo svoju zajedničku kuću. To je jedini naš spas, to je jedini put koji vodi k blagostanju, napretku i sreći svih nas. Ili tako, ili je propast neminovna, i mi ćemo stalno, sa velikom žalošću i sa velikim kajanjem, koje nam neće koristiti, uzdišući morati u ropstvu ponavljati one značajne strašne riječi, kojesmo gore u početku spomenuli: „Imasmo te (svoju slobodu), ne poznasmo te. Izgubismo te, poznasmo te!"

Jedan Hrvat.

POLITIČKI PREGLED
(mala enciklopedija)

Čestitka biskupa Srebrnića Dr. Mačeku. Šušačka „Istina" donosi:

Preuzv. g. dr. Josip Srebrnić, biskup krčki uputio je dr. Mačeku prigodom njegovog imendana slijedeće pismo:

Gospodine predsjedniče! Jutros prikazah Bogu u svetoj Misi Krista Spasitelja za Vas Gospodine Predsjedniče, sa usrdnom molbom, da bi Vama, koga je Providnost Božja dovela na visoko i odgovorno mjesto naklonio sve milosti, sve pomoći i odlike, koje su kao što je već od davnine naš hrvatski narod, potrebite.

Živa je bila moja želja, da bi se mojoj molitvi priključili svi katolici Hrvati, Vaš vrlo vrijedni imendan neka bi među ostalim postao i posebnim danom molitve za Vas i za hrv. narod!

To je moja čestitka prigodom današnje Vaše svečanosti.

Primite je kao odraz žudnje, kako bi uz pomoć Božju narod što prije došao do cilјeva, što mu ih providnost Božja za zemlji odredi.

Uz izraze najodličnijeg počitanja Vama Gospodine Predsjedniče In SS. C. J. odani ✝ **Josip dr. Srebrnić**, v. r. biskup krčki.

— —

I mi se kao „katolici Hrvati" priključujemo molbi biskupa Srebrnića, da bi Providnost Božja naklonila milost hrvatskom dijelu jugoslovenskog naroda — koja mu je zaista potrebna — i oslobodila ga onih svećara i čestitara, koji taj narod ludo vode u borbu protiv braće, nazivljujući je „tuđinskom silom" i pod čijim se vodstvom prijeti „mačem koji bdije" za „slobodu Hrvata", koja bi i mala da svane — na grobu Stjepana Radića!

Banjanin o demokraciji na konferenciji JNS u Ljubljani g. Banjanin između ostaloga kaže:

Naročito rado govore naši protivnici sa leva i desna tvrdeći da su baš oni borci za demokratiju, a mi da smo tobože neprijatelji demokratije. Mi hoćemo naprotiv Jugoslaviji da vratimo u iskrenu i punu demokratiju. Neka nam gospoda kažu i to kakvu demokratiju žele oni imati.

Danas na svetu postoje četiri vrste demokratija, ali te demokratije nisu jedne te iste. Demokratski režimi svakog naroda imaju posebna načela i posebne težnje. Mi hoćemo jugoslavensku demokratiju koja treba da služi jugoslavenskom narodu i njegovoj državi, a ne demokratiju koja bi bacila u opasnost opstanak Jugoslavije. Demokratiju koja bi služila samo kao maska anarhiji i rušenju naših nacionalnih dobara energično odbacujemo.

Naši protivnici govore u svakom kraju države drukčije. Jugoslovenska nacionalna stranka govori svuda jednako, pošto ima program koji može otkriveno i pošteno da stupi pred narod. Razne grupe u Udruženoj opoziciji nemaju ni jednu zajedničku misao.

U svakom kraju pokušavaju da zaslepe narod na drugi način. Tako izlažu u Srbiji šta tobože govori dr. Maček i što misli. Ali dr. Maček nije nikada izjavio to što pričaju iz Udružene opozicije. Zašto dr. Maček ne potvrdi to, što govore ti razni Gavrilovići i Groli? Kada to učini verovaćemo im. Uvjeren sam da ćete izdržati ovu borbu.

U hrvatskom pitanju zastupa JNS stanovište s kojim se lako mogu zadovoljiti svi opravdani zahtevi Hrvata. Naprotiv, Udružena opozicija nije se mogla u tom važnom pitanju ujediniti ni za jednu zajedničku misao.

U posljednje vreme mnogo se govori i o Narodnom frontu ali Udružena opozicija je protiv njega, jer ga smatra za konkurenciju u demagogiji, ma da je ta misao potekla iz njenih redova.

(Pravda)

Maček i Petar Živković. G. Cvarić napisao je u „Balkanu" članak pod gornjim naslovom iz kojega prenosimo slijedeće:

Mi, u Jugoslaviji, imamo danas jedan liberalan režim, to je neosporno, ali u našoj zemlji ima i pokreta s anarhističkim i separatističkim tendencijama, koji taj režim kompromituju i daju maha i opravdanja reakcionarnim tendencijama koje se sve više manifestuju.

Tzv. Udružena opozicija to je u stvari naš „narodni front", u kome naročito separatisti igraju vidnu ulogu, i u slučaju kad bi taj „narodni front" pobedio, u našoj bi zemlji nastupile iste pojave kao u Španiji, isti nered, isto rastrojstvo, i onda bi postala neophodnom pojava kakvog jugoslovenskog generala Franka, koji bi uzeo na sebe misiju da vaspostavi red i povrati jedinstvo zemlje.

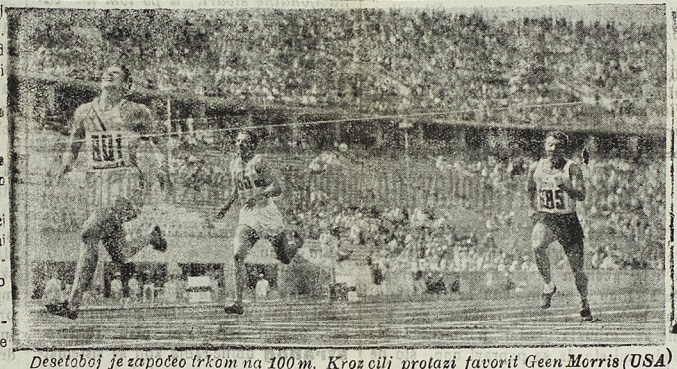
Diktatura to je jedno nužno zlo; da se ona učini izlišnom, treba čuvati slobodu od zloupotreba i treba bez milosti suzbijati svaki pokret koji ide na to da zemlju raskomada.

Treba u Jugoslaviji učiniti izlišnim generala Franka, sli zato treba stati nogom za vrat separatistima, treba paralisati svaku moć narodnog fronta oličenog u udruženoj opoziciji.

Udružena opozicija udarila je u dreku kad se u nas na političkoj sceni pojavio general g. Živković. Ja ne mislim da bi taj čovek mogao da odigra u nas ulogu jednog generala Franka (on nema tih kvaliteta), ali gospoda iz Udružene opozicije ne treba da izgube iz vida da dogod imamo Mačeka, s njegovim separatističkim pokretom, dotle uvek ima opravdanja za jedan pokret koji je nacionalistički par excelence, a ko će taj pokret predvoditi, da li general Živković ili neka druga militarna ili civilna ličnost, to je irelevantno.

Ni Maček ni Petar Živković: to je najbolja politika, ali ko tolerište Mačeka, taj u stvari radi za Petra Živkovića, i kako se udružena opozicija nalazi pod Mačekovom egidom, onda Petar Živković može da kaže: Ja ne moram ništa da radim, za mene radi Udružena opozicija.

Hrvatski narod spreman je na žrtve radi vjere. „L'Osservatore Romano" donosi veliki izvještaj o velebnom zavjetnom hodočašću grada Zagreba u Mariju Bistricu. U članku se ističe, da je u posljednje vrijeme ovo hodočašće dobilo na značenju i popularnosti i radi toga što naš nadbiskup koadjutor vodi osobno hodočasnike. On visoko diže među Hrvatima zastavu vjerske aktivnosti i to ne samo riječima nego i djelima i tako privlači tisuće hodočasnika, koji na taj način daju dokaze žive vjere i odanosti Vrhovnom Pastiru svete Crkve. Vatikanski list osobito zanosno opisuje povratak hodočasnika u Zagreb. Ističe veliki dojam te procesije, kao i učestvovanje hrvatskih nacionalnih društava, pa kaže: „Jedan narod tako odan Presvetoj Djevici i koji je tako spreman na žrtve radi vjere, ne može poginuti" (Hrv. Straža)

Desetoboj je započeo trkom na 100 m. Kroz cilj protazi favorit Geen Morris (USA)

Kupalište „Soline"
Biograd n-m
zakupnici: And. i Vice Pelicarić

Zadivljiva prirodna pješkovita plaža. Ubava nepregledna šuma, u kojoj se čovjek po kratkom boravku osjeća preporođen. - Tuš hladne tekuće vode bezplatno. Prvoraz. Buffet — niske cijene

Week-end-karte (svake nedjelje) ŠIBENIK-BIOGRAD po Din 25. Odl. iz Šibenika u 5 s. i 9.15 s. Povr. iz Biograda u 21 sati i u ponedjeljak ujutro u 5.30 sati.

Znamenite riječi i značajne izjave o Jugoslovenstvu i Nar. jedinstvu

81. ILIRSTVO je imalo da obuzme sve krajeve, sva narječja i sve pozitivne narodne snage i da ih stopi u jednu jedinstvenu cjelinu, koja bi bila dovoljno jaka da se odupire mnogobrojnim neprijateljima.

Prohujala su vremena od hrvatskoga preporoda. Pale su žrtve — eno im spomenika na Mirogoju — stradale su egzistencije, bilo je herojstva i zabluda, bilo je pada i veličine, ali je sve to vodilo k jednome velikome cilju, nacionalnoj zajednici Slavena na jugu. Pred mnogo jačim neprijateljima, koji su raspolagali novcem, oružanom silnm i vlašću, ipak je sačuvan narodu jezik i udaren temelj novoj politici u našim krajevima, politici suradnje između Hrvata, Srba i Slovenaca za jedan veliki cilj, a taj je: jedan jezik, jedna slobodna domovina, jedinstvena i jaka država. Idealisti iz ilirskoga vremena nisu možda ni slutili koliko patnje treba da dođe do onoga za čim su oni čeznuli, ali što im možda svima nije bilo potpunoma jasno. Opažala se dobra volja sa sviju strana, da se stvori južnoslavenski bedem o koji će se razbiti sa jedne strane Turci, a sa druge Germani i Madžari. Teško bijaše našim čestitim sanjarima, ali im ne može nitko poreći da nisu pokazali dovoljno herojstva i dovoljno ustrajnosti da utru nove i plemenite staze narodnome razvitku. (Iz članka „Veliki Kralj za svoj narod" — „Narodne Novine" 6. V. 1931)

—

82. Gospodo oficiri!

Danas sam imao prilike, da vidim zagrebački garnizom. Nadam se, da će ovaj duh koji sam danas kod Vas primetio ostati i u buduće. Da bi obeležio današnji dan određujem, da 35 puk od danas nosi ime Zrinjskog, a 36 Jelačića.

Nadam se, da će ovi pukovi dostojno nositi imena ovih velikih Hrvata. (Regent Aleksandar u Zagrebu 24. juna 1920. — „Novosti" 25. VI 1920)

—

83. Polazeći iz Zagreba ja nosim utiske koji se nikad neće izgladiti iz moje duše. Ove sjajne spontane manifestacije svih klasa našega naroda, ne samo ovde nego u svim mestima duž puta, očigledno dokazuju, koliko su snažni i duboki temelji našeg ujedinjenja. O tom nije bilo ni časak sumnje ni ranije, ali ipak Mi je neobično drago, što je Moja pohoda bila prilika, da se to utvrditi i to na takav način. Ja gledam u budućnost naše zemlje sa čvrstom verom i sa vedrim pouzdanjem. Od dičnih Hrvata i njihovog lepog glavnog grada, rastajem se s teškim srcem i ono će me vući da ga opet vidim. (Regent Aleksandar na rastanku od Zagreba 26. juna 1920 — „Novosti" 27. VI. 1920)

84. U časovima kada mi se još čini da nije svršena sahrana mojeg nesretnog muža, ovladalo me je jedno neobično čuvstvo i potreba, da pohitam i da u prvom redu zahvalim Njegovom Veličanstvu na sućuti, prema meni iskazanoj u mojoj velikoj nesreći. Zbog toga sam u subotu 30. juna zamolila Nj. Veličanstva Kralja, da me primi. Nj. Vel. Kralj udovoljio je mojoj molbi i primio me je odmah drugog dana t. j. u nedjelju. Kada sam izašla iz dvora odgovorila sam novinarima kratko, da sam otišla Nj. Vel. Kralju, da mu se zahvalim za pažnju, koju mi je ukazao nakon tragične smrti mojeg nesretnog muža.

Ovaj posjet, činilo mi se u prvi mah, da moram da čuvam u svojoj duši kao naročiti sunčani trak. Međutim danas mi se čini, da sam dužna, da taj moj veliki i svijetli osjećaj s tog posjeta predam i javnosti, bar nešto od toga.

Uz moju zahvalu Nj. Vel. Kralju napomenula sam, da me je Nj. Vel. Kralj kao udovicu prvi utješio. Na to mi je rekao Nj. Vel. Kralj sa silnim osjećajem: „Da znate, kako mi je taj čas bio težak. Znam da sam izgubio u Pavlu vjernog prijatelja!"

Na to smo prešli na razgovor o nastajućim danima. Nj. Vel. Kralj pokazao je tom prilikom, da misli na svaku sitnicu, što više da misli i na mene u budućnosti, kada se malo smirim i kada budem prinuđena da surovom životu pogledam u oči. U tom času obasjao mi je dušu sunčani trak kad mi je Nj. Vel. Kralj rekao:

— Molim Vas, da mi uslišite jednu želju! Hoćete li?

— Izvolite Vaše Veličanstvo!

— Dajte mi dvoje Vaše dječice. Možete i više no dvoje svakako.

Tu sam se zbunila, nisam smogla riječi i ne sjećam se više što sam točno u tom času odgovorila Nj. Vel. Kralju. Znam samo to, da sam Mu na koncu rekla: „Hvala i Bog Vam platio Vaše Veličanstvo, za ovu Vašu plemenitu zamisao!"

Zamolila sam Nj. Vel. Kralja, da primi sliku mojeg ljubljenog muža, koju je Nj. Vel. Kralj primio s riječima: „Učinili ste mi veliko veselje. Čuvati ću sliku za vazda."

Iz ovih par riječi, koji su mali dio onoga što sam sve govorila i čula od Nj. Vel. Kralja, neka javnost stvori sud kako smo mi sretni narod, kada mu na čelu stoji vladaoc sigurno jedinstven na svijetu.

Za takovog Kralja se živi i umire!

(Izjava gospođe Radić, udovice umorenog ministra Pavla Radića o audijenciji kod Nj. Vel. Kralja Aleksandra 1. jula 1928 — „Novosti" 3. VII. 1928)

(nastavak slijedi) Sabrao J. K.

ZA NOVOG PRETSJEDNIKA Okružnog suda u Šibeniku imenovan je do sadašnji drž. tuž. g. Marojević. Čestitamo!

Jahta „Nahlin"

napustila je juče Molat i vozi prema Biogradu. Očekuje se, da će Kralj Eduard posjetiti Biograd, a zatim i Šibenik, gdje ima, kako se doznaje, da pregleda znamenitosti historijske—umjetničke i slapove Krke; na to upućuju i izjave g. Bernharda Berensona.

JEDRILAČKI KLUB „VAL" priređuje večeras *na JADRIJI* zabavnu veče, za koju vlada veliki interes, jer je publika bila i do sada, na zabavama u Zlarinu, sa Valovim priredbama veoma zadovoljna. Odlazak sa gata Krka u 20,45 i 21,45, povratak u 24 i 1 sat. Svira jazz kapela. Zabava je u šumici gdje je uređen i podij za ples.

G. ŠIME BURIĆ, dosadašnji Drž. nad. odvjetnik u Šibeniku, imenovan je za pretsjednika višeg upravnog suda u Dubrovniku. Koliko se od srca radujemo njegovu zadovoljstvu, toliko moramo, u ime svih iskreno nacionalno raspoloženih šibenčana izraziti da žalimo što naš grad tim odlaskom gubi jednog vrlog i sposobnog čovjeka koji je uvijek i na svakoj prigodi znao svakome samo dobro da čini.

Cijela Sjev. Dalmacija neće ga nikada zaboraviti. Živio!

Sinjska Alka

Glasovite nacionalne alkarske igre u Sinju priređuju se sutra. Iz svih krajeva naše države stižu već gosti u Sinj. Doznaje se da će Alku posjetiti i brojni strani turisti i novinari, naročito u vezi sa boravkom Kralja Eduarda u Dalmaciji. Kod nas, u Šibeniku, nisu do sada uvedene nikakve izmjene u voznom željezničkom redu da se poboljša veze Perković Split-Sinj i omogući posjet Alke. Tako nema ni zgodna veza za Šibenik za povratak sa vlakom koji iz Sinja polazi u Split u 21,30, premda se to moglo lako urediti, kako smo i mi u našem listu već tražili.

Trebalo bi odmah urediti da terćnom vlaku koji odlazi iz Perkovića oko pola noći bude prikopčan osobni vagon za izletnike koji bi mogli iz Splita putovati ubrzanim oko 11 sati i stići u Šibenik oko 1.30 u noći.

Podmirite pretplatu!

ŠETNJA UVEČE NA OBALI nesamo da je neugodna nego postaje i opasna.

Interesantno je dâ se u jednom gradu, u Evropi, može da događa takva šta: Šetaju tako po obali čeljad obučena i nacifrana, za šetnju. I ozbiljno šetâ. I staro i mlado. I dok čeljad tako ozbiljno šetâ, i drži da šeta u jednom gradu, na „korzu", dotle neposredno uz njih djećaci razne dobe, sve do momaka, zabavljaju se na svoj način: hrvu se i tuku, derući se i uzvikujući pogrdne riječi, zalijetaju se među pupliku i guraju bezobzirno svakoga, nastavljajući hrvanje usred šetača; dođe i do tuče kamenjem pri čemu stradaju noge šetača.

Mostovi za pristajanje parobroda njima su posebna naslada: sa bukom i treskom zibju se oni po tim mostovima i guraju ih u publiku uz strahovitu dernjavu it.d... Svaki stranac može vrlo lako da se osvjedoči o civilizovanosti našega grada na jedan neobično zoran način.

JADRANSKA PLOVIDBA priređuje sutra izlete za Zaton. Odlazak u jutro u 6, 7 i 8.30 sati, povratak iz Zatona u 10.30, 11 i 12 sati. Poslije podne od 13.30 do 21 sat, svako pola sata odlazi jedan parobrod.

Cijena Din 4, djeca besplatno.

U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopise

Na slet Sokolstva na Jadranu, sokolskih župa „Šibenik-Zadar" „Split" i „Sušak-Rijeka" u Šibeniku u dane 22 i 23 augusta 1936.

SESTRE i BRAĆO!

Još nam je svima u svježoj i najljepšoj uspomeni slet Sokolstva na Jadranu koji je održan u Sušaku u dane 4 i 5 juna 1933 godine.

Kad se sjetimo tog velebnog, još nevidjenog slavlja na granici naše otadžbine i one ljepote nošnja naših kršnih sokolskih seljačkih četa sokolske župe „Šibenik-Zadar", srce nam i danas zadrhće od veselja, zanosa i ponosa na te nikada nezaboravne dane u koje se kroz jugoslavenski Sušak prelijevao val crvenila sokolskih košulja, prekrasnih dalmatinskih narodnih nošnja seljačkih sokolova i sokolica iz raznih krajevn naše lijepe domovine Jugoslavije.

Tu prekrasnu šaroliku sliku sokolskog života i snage uljepšavali su i upotpunjavali jugoslavenski barjaci kojima je Sušak u čast svojih gostiju okitio svaku kuću, svaku radnju, ulicu i slavoluke, a navlastito prolaze kuda je imala da se provede Njezino Veličanstvo Kraljica Marija sa Prijestolonasljednikom, sadanjim našim mladim Kraljem Njegovim Veličanstvom Petrom II i Prinčevima Tomislavom i Andrejom čijim je visokim posjetom bio počašćen zaiednički slet sokolskih župa na Jadranu.

Da je naš slet u Sušaku 1933 god. uspio u moralnom i materijalnom pogledu onako sjajno čak i neočekivano imademo da zahvalimo u velikoj mjeri bratskoj sokolskoj župi „Šibenik—Zadar" koja je, možemo ustvrditi, listom pohrlila na slet naših zajedničkih župa u Sušak, na čelu sa dragim bratom Pavlom Kovačevim, bivšim starješinom župe, imajući u vidu granični položaj naše župe i teškoće kojima se ona bori od svoga postanka do dana današnjega.

Cijeneći tu veliku požrtvovnost bratske sokolske župe „Šibenik-Zadar" koju nam je ona tada u punoj mjeri iskazala, na nama je naročito u ovo doba teških kušnja da joj sve obilno vratimo, ako je moguće još i u većoj mjeri. Stoga ovaj moj apel upravljam svim župskim jedinicama t. j. sokolskim četama i društvima Like, Gorskog Kotara, Primorja, Grobništine, Kastavštine, otoka: Krka, Raba i Paga da se u nedjelju dne 23 augusta o. g. naraštaj, članstvo i naši sokolski prijatelji sjatimo pod našim sokolskim barjacima u sijelu naše posestrime sokolske župe „Šibenik—Zadar", u ponosnom i patriotskom gradu Šibeniku.

Za taj pohod župa „Sušak-Rijeka" je unajmila poseban parobrod koji će krenuti iz Sušaka u subotu dne 22 o. mj. poslije podne, a vratiće se u ponedjeljak dne 24 o. mj. prije podne u Sušak. Tačan raspored i sat ticanja pojedinih luka biće pravovremeno objavljen.

Župske jedinice iz Like putovaće u Šibenik vlakom, a tako isto i natrag u svoja odredišta.

Nadajući se da će naša župa i ovoga puta disciplinovano bez ikakva kolebanja izvršiti svoju sokolsku dužnost u prvom redu na korist naše nacijonalne stvari, a po tom na zadovoljstvo bratske župe „Šibenik Zadas" završavam: **„Svi na Slet Sokolstva NA JADRANU U ŠIBENIKU!"**

Zdravo!

IVO POLIĆ,
starješ. sok. župe „Sušak-Rijeka"

Ciljevi savjetodavnog odbora šibenske kurije

Kad su svojevremeno zagrebačke „Novosti" pisale o šibenskoj teologiji, svaki je iole razuman čitalac stekao uvjerenje da se time u prvom redu kritikuje mjesna teologija, a zatim i kriterij po kome se primaju njezini pitomci. I gle čuda, mjesto da se popravi ono, što ne valja, dalo se neopravdana povoda da se ukloni ono, što je pretstavljalo najjaču garanciju da će koli teologija, toli sjemenište postati doista ono, što se od njih i očekuje.

Medjutim, kako čujemo, postoji već odavna intencija da se tim dvjema mjesnim ustanovama, koje se inače slučajnim stiecajem prilika nadjoše u Šibeniku dade posve šibensko obilježje, e da se tako postepeno, via facti, stvori ono već dugo vremena priželjkivano duhovno izjednačenje, za čim će dakako po vjerovanju tih pobornika duhovnog izjednačenja slijediti ono stvarno t. j. šibenska će se biskupija svojim **novim** opsegom prometnuti u najveću dalmatinsku biskupiju, koja će baštinivši tako sve tradicije one zadarske i pridružlvši joj i svoje, reklamirati doskora i prava na izvučenje atribute koli u jurisdikciji, toli u vodstvu. Da je to tako, dokazuje nam i onaj neopravdani otpor koji se prošle godine zapazio u krugovima šibenske kurije, kad je uslijed potpisivanja konkordata pitanje uspostave ninske biskupije postalo aktuelno. Na sve moguće načine se nastoji ta uspostava još uvijek osujetiti i to samo zato, jer bi se uspostavom ninske biskupije *opseg nada i očekivanja izvjesnih nadobudnih šibenskih aspiranata na biskupsko žezlo ili na kanonički kordon znatno suzio* u korist dabome onih, koji su uvijek i po tradiciji i po svojim urodjenim vjerskim naklonostima brojnije bili zastupljeni u svećeničkom staležu. Tko bi se usudio da ovome prigovori taj bi se namjerno ogriješio o svakome po znatu istinu.

Postupak prema onoj dvojici čestitih svećenika i pripadnikâ jugosl. dijela zadarske biskupije najbolje dokazuje, da već postoji izgradjeni plan **jednostranog** unificiranja koji se sistematski lukavo, ali ne uvijek i uspješno, provadja.

Davanje raznih sinekura onima koji ih stvarno ne trebaju, i to samo zato da se istisnu pretstavnici biskupije koja broji preko 100 župa, nimalo ne služi stišavanju duhova, koji su nekidan bili uznemireni spomenutim pisanjem zagrebačkih „Novosti", već naprotiv takav postupak neumoljivo zaoštrava zategnute odnose dviju biskupija, medju kojima bi baš danas s obzirom na teške opće prilike koje vladaju svijetom, moralo postojati puno razumijevanje i savršena ravnopravnost.

Jugoslav. Narodna Stranka „Borbaši"

održaće u nedjelju 16 augusta o. g. u 11 sati prije podne u Pakracu svoj veliki Narodni Zbor, a istoga dana u 4 sata poslije podne i Banovinsku konferenciju, na kojima će pored predsjednika gospodina Svetislava Hodžere, učestvovati svi članovi Glavnog i Izvršnog Odbora i sreski organizatori iz Savske kao i istaknuti Borbaši iz Dravske, Primorske, Vrbaske i Dunavske banovine, te govoriti o političkoj situaciji i Borbaškom programu na Srpskohrvatskom, Češkoslovačkom i Njemačkom jeziku.

Budite pretplatnici „Tribune"

Sa Olimpijade

2 desetine sekunda zakašnjenja

Krkin osmerac u semifinalu, u četvrtak, došao je treći; prva je bila Italija, a drugi Japan. Četverac je na 1500 m odustao stedeći se za osmerac. Tako Krka ne ulazi u finale kao ni talijanski „Pulino". Usprkos tome, to je za naš veslački sport relativno veliki uspjeh jer se Jugoslavija, a naročito „Krka", sasvojim teškim poznatim nam prilikama, plasirala kao peta među evropskim državama.

Opet jedan Englez koji vidi jasno

Čim prije se prestane govoriti o reviziji, tim bolje i za Mađare

„Times" objavljuje značajan članak Edgara P. Younga, u kome pisac polemizira s poznatim zahtjevom 35 članova engleskog donjeg doma da se izvrši revizija granica u korist Mađarske. Edgar P Yong je duže vrijeme živio u srednjem Podunavlju i prostudirao je tamošnje komplicirano pitanje granica.

U toku posljednjih osam godina — veli E. Young — imao sâm prilike da o tom pitanju debatiram s pretstavnicima svih država, kojih se tiče, pa i s Mađarima s obe strane granica. Stekao sam uvjerenje da što prije prestanu ljudi da govore i pišu o reviziji granica, tim bolje će biti za sve i ne na posljednjem mjestu i za Mađare. Govoriti o „obezbeđenju pravednog, prirodnog i dobrog uređenja" i o „uklanjanju svih opravdanih nacionalnih žalbi", to obuhvata čitav niz pitanja, na koja će odgovor biti različit već prema interesima i simpatijama pojedinih strana. Samo se po sebi razumije, da će svaka revizija granica u srednjem Podunavlju donijeti sobom isto toliko teškoća i gorčine koliko i ukloni.

Prividno nerazumno stanovište država Male Antante izvire iz uvjerenja, koje stalno potvrdjuju razne izjave u Mađarskoj, da se ono, što nazivaju revizija granica, mora smatrati samo kao prelazan stadijum prema obnovi preratnih mađarskih granica, što bi značilo, da bi pod mađarski jaram došle mnogo mnogobrojnije manjine drugih naroda, nego što su sadašnje mađarske manjine u susednim državama.

Madjarski veleposjednici, čija imanja je smanjila ili konfiskovala rumunjska ili čehoslovačka vlada, razumije se, misle da im je nanešena nepravda. Ali, da li te ličnosti smatramo za pretstavnike Madjarske? Misle li možda oni engleski poslanici, koji su to pismo u „Timesu" potpisali, da nezadovoljstvo tih latifundista dijele i madjarski seljaci, koji su najzad postigli izvjesnu mjeru slobode i komadić sopstvene zemlje? Da su oni, koji su to pismo potpisali, bili sa mnom prisutni u Bukureštu o Uskrsu, kad su tamo madjarski i rumunjski seljaci složno manifestirali za demokratiju i mir, uvidjeli bi, da se već rodila nova lojalnost — lojalnost, koja prekoračava narodnosne i političke granice i koja bi, kad bi joj se omogućilo da se prirodno razvija, raširila se pogranične teškoće i manjinske probleme u tom mirnom dijelu Evrope. Uvjeren sam, da bi se slobodan plebiscit svih onih, koji pripadaju madjarskoj narodnosti, izrazio u korist takove politike, a kad bi engleski narod stavio do znanja, da će pomagati takovu politiku i da neće sprečavati njezin razvitak, time bi se uklonila jedna bolna tačka i Engleskoj bi se tamo otvorila nova pijaca za njezine produkte.

Na kraju još želim da naglasim, da sadašnja madjarska vlada teško može čekati, da će se uzeti u obzir njezino pozivanje na XIX tačku pakta Društva naroda, kad je sama odbila da ispuni svoje obaveze, koje proističu iz XVI tačke istog pakta.